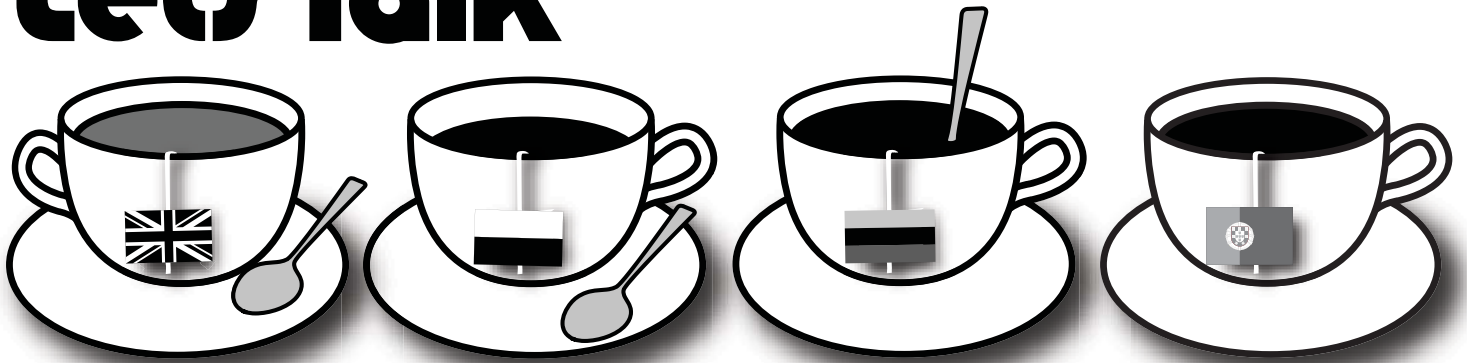

Let's Talk

This pack includes:

Posters in English, Lithuanian, Polish and Portuguese

Language postcards

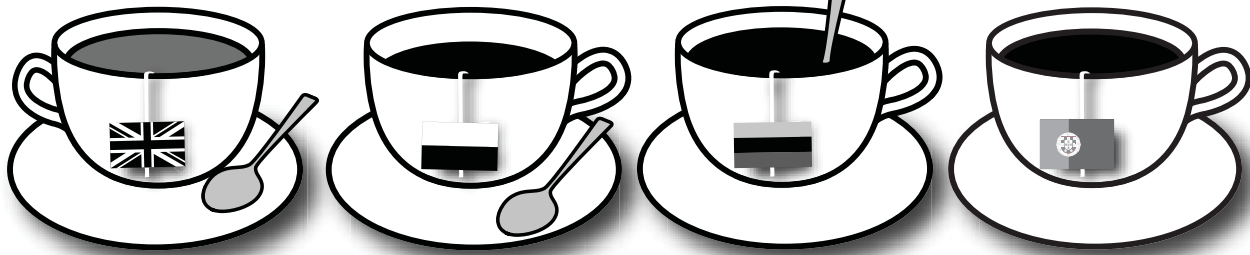
A guide for group leaders

Quick guides to Camborne, Helston, Penzance and Hayle

Quick guides to Poland and Lithuania

Let's Talk

A guide for group leaders

We live side by side... work the same land... often share the same beliefs. Yet language and lack of contact can prevent us getting to know each other. A cup of tea is sometimes all that is needed to build bridges and make new friends.

This whole project was sparked by the enthusiasm of two women.

Audrey Carmichael at the Elim Centre in Camborne works in the heart of an area where migrant workers play a vital role, picking daffodils, sorting bulbs and potatoes and cutting cabbage and cauliflower.

Hundreds live on farms around the town at the height of the season, yet they can have little contact with local people. Audrey saw that the potential for misunderstanding and prejudice was growing.

Audrey is not the kind of person to stay on the sidelines, so she decided to do something. In spring 2006 she put on a welcome evening at the Centre and about 80 workers from a local farm attended. They played pool, relaxed and drank coffee. A team from the Centre cooked a meal, offered Internet access and organised chocolate-making and card workshops.

The workers said they enjoyed the evening hugely. What meant most to them, they said, was the chance to relax in different surroundings. Importantly, too, they were starting to meet local people.

Just down the road, Ewa Toms at Camborne's Catholic Church also decided to take action. She organised a series of services in Polish, inviting workers from outlying farms. More and more have attended as word has spread.

This pack is a call to take these first significant steps beyond Camborne. It's a call for you, too, to do something to welcome the workers. They live in our midst and we depend on them. But how often do we talk? It can be easier than you think to make contact. Small gestures can have a big impact in bringing communities together.

This can be a chance to draw together people in your area – for example your neighbourhood police officer, or people who teach English as a second language and other outreach workers, as well as members of your congregations.

Enclosed in this pack is a set of resources to help. This leaflet sets out some ideas.

1. Getting started

The first thing to realise is that it's easier if you work with others. You may already have good relations with other groups in your area. This is a chance to strengthen those ties. The Diocese of Truro can help with contact details of individuals and groups – community centres, faith bodies and employers – who have already registered an interest. Call 01872 274 351 for details.

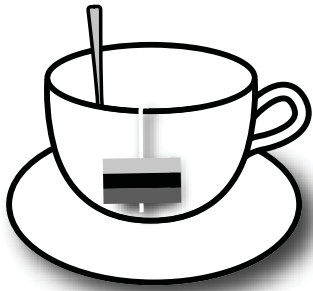
2. Involving your group

Enclosed in this pack are posters and postcards. The posters are to display inside your building, or outside it, perhaps in your local shop or post office.

On the postcards are key phrases, in English and in three of the main languages used by most of the workers in Cornwall – Polish, Portuguese and Lithuanian. The tea bags flag up which! These are postcards for people to use and keep for future reference.

Let's Talk

A guide for group leaders

3. Developing ideas

The key thing to remember is that small gestures of goodwill can make a big difference. The evening you plan may be simple or complex.

Some suggestions:

Specifying times when your facilities or church will be open for migrant workers to drop in informally. Coffee, tea etc could be provided for those who want it.

More adventurously, with the relevant equipment you could screen a DVD in Polish, Portuguese or Lithuanian and, again, offer coffee afterwards. Call 01872 322 005 for information on how to find suitable films via your local library.

This is a chance for different groups in the community to come together. Your neighbourhood beat officer may be able to become involved and attend, have a coffee and chat to workers informally. Call 08452 777 444 to contact your local beat officer and discuss possibilities.

You could also involve businesses in your area which offer specialist supplies for workers from eastern Europe.

In Camborne there are two, both based in the converted chapel on Trelowarren Street: Beata, who is Polish and has opened a hairdressing salon, and Rita, a Lithuanian, who has a well-established business selling eastern European foods and is happy to bring along supplies from her shop to sell. Call 07776 082706 for Rita and 01209 610 222 for Beata.

4. Speaking the language

Many migrant workers in Cornwall speak little or no English. The postcards provided in this pack contain elementary phrases, written phonetically, as a basic tool for communication. English (or ESOL) classes are available across the county and are essential in giving people access to language skills. The Diocese of Truro will have details of classes in your area. We are also drawing up a list of translators and interpreters who are prepared to offer their services on a pro bono basis. Call 01872 274 351 for more details.

5. Spreading the word

The Diocese of Truro has information about facilities or employers in your area who are keen to involve their workers. Enclosed are posters on which you can write details of events you may be planning.

6. Offering background information

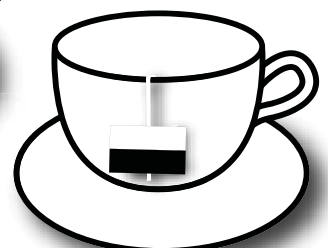
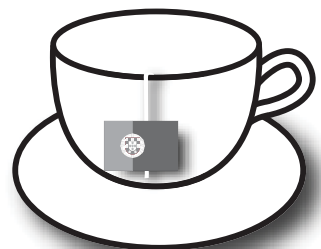
Information helps people to communicate and build bridges. With understanding, new links can be formed.

We are starting to compile information in different languages about the main towns in Cornwall. Enclosed in this pack are fact sheets giving brief background in Polish and Lithuanian as well as English on Camborne, Helston, Hayle and Penzance.

There are also sheets with basic information about Poland and Lithuania.

7. Pick up the phone

It's the first step. If you can't think who to approach first, call 01872 274 351 for suggestions. Keep in touch. If you have ideas that work well, please share them and email Andrew Yates at sro@truro.anglican.org

Let's Talk

A quick guide to **Camborne**

Camborne is an old mining town, prosperous during the 19th century when west Cornwall produced much of the world's tin and copper.

Now unemployment is high – but the town is a major shopping centre for surrounding villages. From Tesco's car park, take a left down towards Trelowarren Street for most of the shops, butchers, bakers, news agents and pubs.

FOOD, SHOPS AND SERVICES

Pasties are a traditional Cornish dish, pastry wrapping a meat, potato, onion and sometimes swede filling, and are a meal in themselves.

The best are steak – or mince, though you can get chicken, cheese and other variants.

There are at least three bakers on Trelowarren Street – including the long established Warrens, Rowes and Berrimans. Prices in all are pretty similar and all sell sausage rolls, bread, cakes and buns besides pasties.

Saffron cake or saffron buns. Bright yellow yeast fruit cake, traditionally made with saffron, typical of Cornwall.

Other good choices – **yeast cake, Eccles cakes, doughnuts...**

HAIRDRESSER

A Polish Hair Studio and Nail Bar has just opened in the converted chapel next to Woolworths. Offering all hair treatments, nail and pedicures, eye treatments and facial and leg wax. Call 01209 610 222 for opening hours.

SPECIALIST FOOD SHOP

Just across the arcade is Sala, an Eastern European Food Shop. It's run by Rita, tel: 07776 982706. Opening hours: Monday, Tuesday, Wednesday, Friday, 10am-5pm; Thursday, 10am - 8pm. Saturday 10.30am-5pm. Sunday closed.

WOOLWORTHS

Useful because it's open on Sundays. Good for sweets, children's birthday presents, stationery, CDs... and a limited selection of hardware.

£££ SHOPS

One next to Woolworths, and another opposite the Builders Centre. Everything costs a pound or less. The source of endless odds and ends for parties, presents, and some basics e.g. blank CDs, sunblock, candles, notebooks

BANKS

None open on Saturdays.
9.30am-4.30pm other weekdays.

POST OFFICE

For stamps, which can also be bought at WH Smith and Tesco's.
Open Monday-Saturday, 9am-5.30pm.

WOMEN'S CLOTHES

Not a huge choice but the best and most stylish buys might be at Dorothy Perkins next to WH Smith. Clothes, shoes, beads, bangles and some lingerie. Good seasonal sales.

CHARITY SHOPS

Up and down Trelowarren Street. These are shops where people bring in second hand clothes, shoes, curtains and bric and brac, which are then sold to raise money for good causes. On Trelowarren Street, there are several, including Scope, Cornwall Hospice Care etc. A hit and miss source of good clothes and odds and ends.

ALDI

Right at the end of Trelowarren Street, at the other side of town from Tescos. Rather like Lidl, with bulk buys and German brands. The chocolate is good; also icecream.

INTERNET ACCESS

Try the library on The Cross, near the station. Opening hours: Monday-Friday, 9.30am-6pm, closed Tuesdays. Saturdays, 9.30am-12.30pm. Call if possible in advance to book a slot. Tel: 01872 322 005.

CAMBORNE'S CLAIMS TO FAME...

Richard Trevithick, one of Cornwall's most famous sons... the inventor of the steam engine. On Trevithick Day every year, antique and modern steam engines gather to pay tribute and parade through the town.

Camborne Town Band, one of the country's best brass bands, which in the UK have traditionally been strong in mining areas. Playing occasionally in the square on Saturday mornings.

Camborne Rugby Club, one of the oldest Cornish rugby teams, struggling since the game became professional a few years ago but enjoying a renaissance this season thanks to a partnership with the Cornish Pirates, one of the county's, and country's, best sides. Game details on www.camborne-rugby.com and www.cornish-pirates.com

Let's Talk

Krótki Informator o Camborne

Camborne jest starym miastem górniczym, zamożne w 19 wieku kiedy zachodnia Kornwalia produkowała większość miedzi i mosiądzu na świecie.

Dzisiaj, bezrobocie jest wysokie, choć Camborne jest głównym centrum handlowym dla wielu lokalnych wiosek. Z parkingu pod TESCO, skręć w lewo aby dostać się do większości sklepów, żezników, piekarni, kiosków i pubów.

JEDZENIE, SKLEPY I SERWISY

Pasties to tradycyjna lokalna potrawa, podobna do dużego pieroga z mięsem, ziemniakami, cebulą i czasami warzywami - są same w sobie bardzo obfite. Najsmaczniejsze są te ze stekami w środku - albo z mięsem mielonym, lub także z kurczakiem, serem i innymi nadzieniami. Na Trelowarren Street jest przynajmniej trzech żezników - tradycyjnym Warrens, Rowes i Berrimans. Ceny są podobne i wszędzie kupisz sausage rolls (parówki w cięście), chleb, ciastka i pączki, jak i pasties.

Saffron cakes lub saffron buns - jasno-żółte drożdżowe ciastko z owocami, tradycyjnie robione z szafranem, typowym w Kornwalii.

Inne smaczne opcje - **yeast cake, Eccles cakes, doughnuts...**

SALON FRYZJERSKI

Polskie studio Fryzjerskie i Salon Paznokci zostało niedawno otwarte w przebudowanej kaplicy obok WOOLWORTHS. Oferuje wszelkie usługi fryzjerskie, manicures, pedicures, makijaż i depilacje. Zadzwoń pod 01209 610 222 aby zapytać o godziny otwarcia.

DELIKATESY

Na przeciwko pawilony jest SALA, sklep z towaram z Wschodniej Europy. Rita prowadzi sklep, tel; 07776 98276 (otwarty Pon, Wt, Sr 10.00-17.00, Czw 10.00-20.00, Sob 10.30-17.00, zamknięty w Niedziele).

WOOLWORTHS

Przydatne bo otwarte w niedziele. Oferuje wielki asortyment słodczy, prezentów dla dzieci, papeterii, muzyki... I mały wybór narzędzi i artykułów domowych.

£££ SHOPS

Obok WOOLWORTHS, i naprzeciwko THE BUILDERS CENTRE. Wszystko za funta. Wielki wybór żeczy do zabaw, prezentów i innych podstawowych żeczy (plyt CD, kremu do opalania, świeczek, notesów...)

BANKI

Zadne nie otwarte w Soboty. 09.30-16.30 w tygodniu.

POCZTA

Znaczkki mogą też być nabyte w WH SMITHS i TESCOS. Otwarta 09.00-17.30, Poniedziałek do Soboty.

UBRANIA DLA KOBIET

Skromny wybór, ale najładniejsze ubrania znajdziecie w DOROTHY PERKINS, obok WH SMITH. Ubrania, buty, koraliki, obrączki i bielizna. Ciekawe sezonowe wysprzedaże.

SKLEPY CHARYTATYWNE

W paru miejscach na Trelowarren Street, te sklepy sprzedają tylko używane żeczy, ubrania, buty, sprzedaż których wspomaga wszelkie akcje charytatywne. Na Trelowarren Street znajdziesz SCOPE, CORNWALL HOSPICE CARE, etc, z różnymi ciekawymi wyborami.

ALDI

Na samym końcu Trelowarren Street, oddalonym od TESCO. Podobny do Lidla, umożliwiając zakup w dużych ilościach po niskich cenach, w większości niemieckie firmy. Czekolada jest smaczna, jak i lody.

DOSTĘP DO INTERNETU

Aby użyć internetu, zajrzyj do biblioteki na The Cross, blisko stacji. Otwarte 09.30-18.00 Pon-Pt, zamknięte Wt. Soboty otwarte 09.30-12.30, zadzwoń wcześniej aby zamówić sobie komputer; 01872 322 005

ATRAKCJE CAMBORNE

Richard Trevithick, słynny syn Kornwalii... wynalazca silnika parowego. W Dzień Trevithicka co roku stare i nowe lokomotywy zbierają się aby przejechać przez miasto w imieniu ich wynalazcy.

Orkiestra Miasta Camborne, jedna z najlepszych orkiestr dętych w Anglii, zwykle znajdowana w miastach z tradycją górniczą. Czasami gra na rynku miasta w Sobotnie poranki.

Klub Rugby Camborne, jedna z najstarszych i najlepszych drużyn rugby w Kornwalii, radzi sobie gorzej odkąd rugby sało sie sportem zawodowym pare lat temu. Udaje im sie lepiej odkąd połączyli sie z Cornish Pirates, jedną z najlepszych drużyn w kraju. Znajdz więcej informacji na www.camborne-rugby.com i www.cornish-pirates.com

Let's Talk Žvilgsnis | **Camborne**

Camborne'as yra senas šachtininkų miestas, klestėjęs XIX a., kai vakarų Cornwall'e buvo daugiausiai pasaulyje išgaunama alavo ir vario.

Nors dabar darbo vietų čia ir yra mažai, tačiau miestas garsėja kaip prekybos centras, į kurį suvažiuoja gyventojai iš aplinkinių kaimų. Iš TESCO automobilių stovėjimo aikštelės sukite kairėn, link Trelowarren gatvės, kur yra įsikūrusios dauguma parduotuvių, mėsinės, duonos kepyklėlės, laikraščių ir žurnalų prekiavietės bei barai.

MAISTAS, PARDUOTUVĖS, PATARNAVIMAI

Tradicinis Cornwall'o patiekalas yra pyragėliai su mėsa, bulvėmis, svogūnu ir ridikiu. Jie labai sotūs. Geriausi pyragėliai yra su jautiena ar malta mėsa, nors galima nusipirkti ir su vištiena, sūriu bei kitokių rūšių. Trelowarren gatvėje yra bent trys duonos kepyklėlės: Rowes, Berrimans ir seniausia – Warrens. Jose galima nusipirkti pyragėlių su dešrelėmis, duonos ir pyragų. Kainos virus yra panašios.

Mieliniai pyragai ir bandelės

Ryškiai geltonas mielinis pyragas su vaisiais yra tradicinis Cornwall'e. Galima išsirinkti ir eklerų, spurgų.

KIRPYKLOS

Buvusioje bažnyčioje, šalia Woolworths, yra įsikūrusi lenkiška kirpykla ir nagų studija. Čia jums nukirps ir sušukuos plaukus, padarys manikiūrą ir pedikiūrą, atliks įvairias akių bei veido procedūras, karštu vašku depiliuos plaukus. Apie darbo laiką sužinosite paskambinę tel.: 01209 610 222.

SPECIALIZUOTA MAISTO PARDUOTUVĖ

Priešais kirpyklą, toje pačioje bažnyčioje, yra rytų Europos šalių maisto parduotuvė SALA, kuriai vadovauja lietuvė Rita (mob.: 07776982706). Parduotuvės darbo laikas: pimd., antr., trečiad., penktad. – 10:00-17:00, ketvitad. – 10:00-20:00, šeštad. 10:30-17:00, sekmad. – išieginė.

WOOLWORTH

Labai patogų, nes parduotuvė dirba ir sekmadieniais. Čia daug saldinių, dovanų vaikams, kanceliarinių prekių, kompaktinių diskų, yra nedidelis įrankių pasirinkimas.

£££ PARDUOTUVĖS

Vieno svaro parduotuvės miestelyje yra dvi, viena – prie Woolworth, o kita – priešingoje gatvės pusėje, einant link Tesco. Visos prekės – po vieną svarą. Čia yra visko: niekučių vakarėliams, dovanų, kompaktinių diskų, kremų, žvakių, sąsiuvinų, etc.

BANKAI

Darbo dienomis bankai dirba nuo 9:30 iki 16:30. Savaitgaliais visi bankai uždaryti.

PAŠTAS

Dirba pirmadieniais–šeštadieniais nuo 9:00 iki 17:30. Pašto ženklų galima nusipirkti ir WHSmiths bei Tesco.

MOTERIŠKI DRABUŽIAI

Nedidelis pasirinkimas, bet geriausias ir labiausiai stilingus galima įsigyti DOROTHY PERKINS, prie WHSmith. Čia taip pat yra batų, karolių, apyrankių, apatinių drabužių. Šaunūs sezoniniai išpardavimai.

LABDAROS PARDUOTUVĖS

Labdaros parduotuvių, tai SCOPE, CORNWALL HOSPICE CARE ir kt., yra visoje Trelowarren gatvėje, į jas žmonės atneša dėvėtus drabužius, batus, šiaip nereikalingus daiktus, kurie parduodami, o surinkti pinigai yra naudojami kilniems tikslams.

ALDI

Pačiame Trelowarren gatvės gale, dešinėje, priešingoje Tesco supermarketui miesto pusėje, yra parduotuvė ALDIS, kurioje, panašiai kaip Lidl, kurioje galima nusipirkti vokiškų prekių didmeninėmis kainomis. Čia parduodamas ypač geras šokoladas ir ledai.

PRIĖJIMAS PRIE INTERNETO

Camborne'o bibliotekoje, sankryžoje prie geležinkelio stoties taip pat galima prieiti prie interneto. Biblioteka dirba nuo 9:30 iki 18:00 darbo dienomis, šeštadieniais nuo 9:30 iki 12:30, antradienis – išieginė. Tel.: 01872 322 005.

CAMBORNE'o ĮŽYMYBĖS

RICARDAS TREVITHICK'as yra vienas žymiausių Cornwall'o sūnų, išradęs garo variklį. Kiekvienais metais yra švenčiama Trevithick'o Diena, kai atiduodama duoklė ir pagarba žymiajam išradėjui. Paradas centrinėje miesto gatvėje sutraukia daug žmonių, kurie ateina pasižiūrėti tiek senoviškų, tiek ir modernių garinių mašinų.

CAMBORNE'o MIESTO ORKESTRAS yra vienas geriausių pučiamųjų orkestrų šalyje, kurie visada buvo labai stiprūs kasyklų apylinkėse. Orkestras kai kada sekmadieniais groja miesto aikštėje.

CAMBORNE'o REGBIO KLUBAS yra viena seniausių ir stipriausių Cornwall'o komandų. Apie ją galite pasiskai www.camborne-rugby.com

Let's Talk

A quick guide to Penzance

Penzance is set on a hill sloping down to the harbour with a view of Mount's Bay and a world famous landmark – St Michael's Mount, the destination of pilgrims in the Middle Ages and now one of the country's most famous tourist attractions. Like other towns in west Cornwall, it suffered from the decline in the mining industry in the 19th century and then from the slump in agriculture and fishing in the late 20th century.

The area is a mecca for artists. Two galleries have a national profile, Penlee House Gallery and Museum, which showcases the work of 19th and early 20th century Cornish-based artists, and the Newlyn Orion Gallery on the seafront specialises in modern art.

The railway line from London and the north of England ends at Penzance but not all journeys end here. You can go further still: a boat, and helicopters, leave daily for the Isles of Scilly, islands scattered a few miles offshore, once famous for their early daffodils but now largely turned over to tourism.

THE HIGHLIGHTS:

FOOD, SHOPS AND SERVICES

Market Jew Street is the main road up through the town, with a raised pavement running along one side of it. Here are banks and building societies, and the Post Office. WH Smith has stationery, pens and magazines. A cheaper source of random supplies could be the Pound shop on this street for notebooks, crayons, mugs, sunblock, shower gel and lip balm.

More bargains plus good value household goods and DIY can be found at JIM'S CASH AND CARRY on Causeway Head. This is the narrow street that turns up to the right at the top of Market Jew Street.

The only supermarket of any size is on this street – the Co-op. Otherwise the main supermarkets, Tesco's and Morrison's, are out of town, on the main road coming in from Marazion and Hayle. This is about a 20 minute walk from the town centre. Lidl is in the other direction, towards Newlyn, a walk along the Promenade at the bottom of the town or a bus ride from the railway station.

But there are also some good small specialist shops. Lentern's butchers on a small street off Chapel Street, near the world famous Egyptian House, has an excellent reputation. Tregenza's, in Green Market by the bus stops at the top of the town, is a well stocked delicatessen with fruit and vegetables. For dried food ingredients, try the Scoop shop on Causeway Head.

Penzance has a huge selection of charity shops, where second hand clothing and household items are donated for resale to raise money for good causes. You can strike lucky and find really good buys here – perhaps jumpers, shirts, trousers for work and household bric a brac. Shops like Cancer Research, Oxfam and St Julia's Hospice have a good selection and can all be found on Causeway Head.

For new clothes, visit Wharfishide Shopping centre at the bottom of the town near the train station. Chain stores there include New Look, Peacocks and Millets.

Shops generally open from 9am-5.30pm and banks from Monday to Friday from 9am-4.30pm. Banks are not generally open on Saturday. The Post Office opens from Monday to Saturday from 9am-5.30pm.

For internet access, try the library on Morrab Road. Open Monday-Friday, 9.30am-6pm, Saturday 9.30am-12.30pm. Call 01872 322 005 to book a slot. The first half hour is free. The cost subsequently is £3 per hour for non library members.

CLAIMS TO FAME

Sir Humphrey Davy (1778-1829) was born in Penzance. In 1801 he invented a safety lamp for miners.

Penzance has some unusual buildings. The Admiral Benbow pub in Chapel Street is named after the 17th century Admiral John Benbow and is also famed for being in the opening scene of a film version of *Treasure Island* by Robert Louis Stevenson. The first thing you'll notice is the statue of a smuggler lying astride the roof, musket in hand.

It's hard to miss Egyptian House just up the street with its pillars, palms and bright colours, looking as if it has been dropped into the town unexpectedly from a different time and place.

Let's Talk

Krótki Informator o Penzance

Penzance znajduje się na niskim wzgórzu, nad zatoką z widokiem na Mount's Bay i słynny na świecie zabytek – St Michael's Mount, cel pielgrzymek ze Sredniowiecza i dzisiaj jeden z najbardziej popularnych atrakcji turystycznych. Podobnie jak inne miasta w Zachodniej Kornwalii, cierpiało przez upadek kopalnictwa w 19 wieku, a później przez zanikanie rolnictwa i rybactwa w późnym 20 wieku.

Okolice te mile witają artystów. Dwie galerie mają wysoką renomę, Penlee House Gallery and Museum które pokazuje prace Kornwalijskich malarzy z 19 i 20 wieków, i Newlyn Gallery na samym wybrzeżu, która specjalizuje się w sztuce współczesnej.

Linia pociągów z Londynu kończy się w Penzance, ale nie wszystkie drogi tam ustają. Dalej można płynąć statkiem, lub lecieć helikopterem, na Wyspy Scilly, znajdujące się parę mil od brzegu. Kiedyś słyneły z pięknych żakili, ale dziś zostały przekazane głównie turystyce.

GIÓWNE ATRAKCJE:

JEDZENIE, SKLEPY I SERWISY

Market Jew Street jest główną ulicą miasta, z podniesionym chodnikiem po jednej stronie. Tu znajdziesz różne banki i pocztę. WH Smith ma papeterię, długopisy i czasopisma. Taniej może być w Pound Shop na tej samej ulicy, gdzie zakupisz notesy, kredki, kubki, krem do opalania, płyn do kąpieli i maść do ust.

Inne okazje, plus tańsze artykuły domowe i narzędzia znajdziesz w JIM'S CASH AND CARRY na Causeway Head. To wąska ulica która skręca na prawo na samym końcu Market Jew Street.

Jedyny większy supermarket na tej ulicy to COOP. Poza nim, inne główne supermarkety, TESCO i MORRISON'S, są poza miastem, na głównej ulicy z Marazion i Hayle. To jakieś dwadzieścia minut spacerem od centrum miasta. LIDL jest w drugim kierunku, do Newlyn, wzdłuż Promenady na samym dole miasta albo przejazd autobusem od stacji pociągów.

Ale są tu także mniejsze sklepy. LANTERN'S żeźnik na małej ulicy od Chapel Street, blisko słynnego Egyptian House, ma świetną reputację. TREGENZA'S, na ulicy Green Market, blisko przystanków autobusowych na szczycie miasta, są nieźle wyposażonymi delikatesami z owocami i ważywami. Dla suszonych składników, zajrzyj do SCOOP SHOP na Causeway Head.

Penzance ma wielki wybór sklepów z używanymi rzeczami, prowadzone dla zbierania pieniędzy dla dobrych celów charytatywnych. Można tu znaleźć prawdziwe okazje – swetry, koszule, spodnie robocze i małe artykuły domowe. Sklepy jak CANCER RESEARCH, OXFAM i ST JULIA'S HOSPICE mają niemały wybór i znajdują się na Causeway Head.

Aby kupić nowe ubrania, zajrzyj do WHARFSIDE SHOPPING CENTRE, na dole miasta, blisko do stacji pociągów. To bardziej znane filie sklepów, na przykład NEW LOOK, PEACOCKS i MILLETS.

Sklepy są zazwyczaj otwarte od 9.30-17.30, a banki od 9.00-16.30. Banki są zazwyczaj zamknięte w soboty. Poczta jest otwarta od poniedziałku do soboty, od 9.00-17.30.

Aby użyć internetu, wpadnij do biblioteki na Morrab Street pomiędzy 9.30-18.00 poniedziałek do piątku, 9.30-12.30 w soboty. Zadzwoń pod 01872 322 005 aby zamówić sobie komputer – pierwsza pół godziny jest za darmo, potem £3 za godzinę dla osób bez karty użytkownika biblioteki.

TROCHE HISTORII

Sir Humphrey Davy urodził się w Penzance. W 1801, wynalazł bezpieczną lampę do użytku przez górników.

Penzance ma kilka niezwykłych budynków. The Admiral Benbow Pub w Chapel Street jest nazwany po Admirale John Benbow z 17 wieku i jest także słynny z otwarcia *Treasure Island* Roberta Louisa Stevensona, Pierwszy ciekawy obiekt to żeźba przemysłowca leżąca na dachu, ze strzelbą w ręku.

Trudno nie zauważyć Egyptian House, niedaleko stąd, z kolumnami, palmami i pięknymi kolorami, wyglądający jakby spadł tu z jakiegoś dalekiego nieba.

Let's Talk Žvilgsnis Penzance

Penzance'as driekiasi nuo kalvos žemyn, link uosto, kur atsiveria pasauliui žinomas vaizdas į Kalno įlanką (Mount's Bay) ir Šv. Maiklo kalną (St. Michael's Mount). Tai pasaulyje garsi vieta, kuri jau Viduramžiais traukė piligrimus, maldininkus, o dabar – turistus. Kaip ir kiti miestai vakariniame Cornwall'e, Penzance'as XIX a. pergyveno kalnakasybos pramonės, o vėliau ir žemės ūkio bei žuvininkystės pramonės (XX a. pab.) nuosmukį.

Penzance'as ir jo apylinkės – tai menininkų meka. Dvi galerijos ypatingai traukia tautos dėmesį, tai Penlee namų galerija ir muziejus, kuris eksponuoja XIX a. ir XX a. pr. Cornwall'e gyvenusių menininkų darbus, bei Newlyn Orion galerija, kuri yra įsikūrusi pajūry, o jos specializacija – modernusis menas.

Geležinkelio linija, nutiesta nuo šiaurinės Anglijos ir Londono, baigiasi Penzance, tačiau ne kelionė. Jūs galite laivu ar malūnsparniu traukti toliau į Scily salas (Isles of Scilly), išsimbarsčius per keletą mylių nuo kranto, kažkada garsėjusias ankstyvais narcizais, o dabar – išvystytu turizmu.

MAISTAS, PARDUOTUVĖS, PASLAUGOS

Market Jew gatvė yra pagrindinė miesto gatvė, nusitęsusi per visą miestą, joje yra įsikūrę bankai ir paštas. „WhSmith“ atrasite kanceliarinių prekių, rašymo reikmenų, knygų, žurnalų ir pan. Pigesnė vieta panašioms prekėms įsigyti yra „POUND SHOP“ (vieno svaro parduotuvė). Joje gausite sasiuvinių ir pieštukų, puodelių ir kremo nuo saulės, muilo ir šampūno, balzamo lūpoms ir kt.

Causeway Head gatvelėje, kuri jungiasi su Market Jew gatve pačiame pastarosios viršuje, iš dešinės, rasite JIM'S CASH AND CARRY (sumokėk ir neškis). Šioje parduotuvėje galite pigiai nusipirkti įvairiausių daiktų ir ūkinių prekių.

Vienintelė maisto parduotuvė COOP taip pat yra Market Jew gatvėje, o šiaip visi supermarketai, tokie kaip TESCO, MORRISON, yra už miesto, prisiglaudę prie

pagrindinio kelio, ateinančio į miestą nuo Marazion ir Hayle pusės. Iš miesto centro pėstute iki didžiųjų parduotuvių teks kuniuoti apie 20 min. LIDL yra įsikūrusi kitoje miesto pusėje, link Newlyn. Ten galima nueiti Promenada arba nuo geležinkelio stoties nuvažiuoti autobusu.

Penzance yra ir gerų mažų specializuotų parduotuvių. LANTERN mėsinė Chapel gatvėje, prie žymiųjų EGIPTO NAMŲ, garsėja puikia reputacija.

Green Market gatvėje eančioje TRAGENZOS parduotuvėje galite nusipirkti įvairiausių delikatesų, vaisių ir daržovių, o džiovintų maisto priedų rasite SCOOP krautuvėje, kuri yra Causeway Head gatvėje.

Šioje gatvėje taip pat yra daug labdaros parduotuvių, kuriose parduodami dėvėti drabužiai ir ūkinės prekės (galima atrasti ir labai gerų, net nenaudotų daiktų), o surinkti pinigai naudojami kilniems tikslams. Dažnai pats parduotuvės pavadinimas pasako, kam pinigai yra aukojami – VĖŽIO TYRIMAMS, OXFAM IR ŠV. JULIJOS PRIEGLAUDAI.

Naujų drabužių ieškokite WHARFSIDE prekybos centre, kuris yra įsikūręs netoli geležinkelio stoties, arba prekybiniuose tinkluose NEW LOOK, PEACOCKS, MILLETS.

Dažniausiai parduotuvės būna atidarytos nuo 9:00 iki 17:30. Bankai dirba nuo pirmadienio iki penktadienio tokiu pačiu laiku, tačiau yra uždaryti šeštadieniais ir sekmadieniais. Tačiau paštas dirba ir šeštadieniais, tik trumpiau nei darbo dienomis.

Jeigu jums reikia prieiti prie interneto, tai užėikite į biblioteką Morrab Road gatvėje, kuri dirba pirmadieniais – penktadieniais nuo 9:30 iki 18:00, o šeštadieniais – nuo 9:30 iki 12:30. Užsisakyti vietą prie kompiuterio galima ir telefonu 01872 322005. Pirmasis pusvalandis yra nemokamas, o vėliau ne bibliotekos nariai privalo mokėti po £3 per valandą.

ĮŽYMYBĖS

Seras HUMPHREY DAVY (1778-1829) gimė Penzance, o 1801 m. jis išrado saugią lempą šachtininkams.

Yra Penzance ir ypatingų pastatų. Štai ADMIROLO BENBOW BARAS Chapel gatvėje yra pavadintas admirolo John'o Benbow, gyvenusio XVII a., vardu. Šis baras buvo paminėtas ir garsiajame Roberto Luiso Stevenson'o romane "Lobių sala". Pirmiausia jūs pastebėsite kontrabandininko, apsižergusio stogą, statulą su muškietą rankoje.

Neįmanoma neatkreipti dėmesio į Egipto namus, kurie traukia akį kolonomis, palmėmis ir ryškiais spalvomis, atrodo, lyg jie būtų iš kito laiko ir kitos vietos.

Let's Talk

A quick guide to Hayle

Hayle's main claim to fame these days are the three glorious miles of golden sands that stretch around the bay from the river estuary. But it was once a busy port at the very heart of the industrial revolution in Britain. Engineering products from Hayle were exported all over the world.

Like other towns in west Cornwall it suffered greatly at the end of the 20th century with high unemployment and lack of investment. Things are looking up, though: a big property developer has bought Hayle harbour and has multi-million pound plans to build homes and create new jobs.

FOOD, SHOPS AND SERVICES

Hayle is a long, stretched-out town with two main centres, Foundry by the railway viaduct and Copperhouse, almost a mile down the road along the river estuary.

FOOD

Pasties are a traditional Cornish dish, pastry wrapping a meat, potato, onion and sometimes swede filling, and are a meal in themselves. The best are steak – or mince, though you can get chicken, cheese and other variants.

There are plenty of pasty shops in Hayle, the largest being Philips right on the harbour.

BANKS

Barclays and Lloyds near the Viaduct. Monday-Friday 9.30am-4.30pm

SUPERMARKETS

The two big stores are in Copperhouse, about a 20 minute walk from the railway viaduct: Lidl, Monday-Friday 8am-8pm; Co-op Monday-Saturday 8am-10pm, Sunday 10am-4pm.

MISCELLANEOUS SUPPLIES

Rich sources of good bargains are both in Copperhouse – the Posh Pound Shop and R&J stores, next to the Jet Filling Station. Here you can find a wide range of good value household goods including bedding, crockery, toys, stationery and gardening goods, plus seasonal products. Monday-Saturday 9.30am-5pm.

A Car Boot Sale is held early every Sunday morning at Hayle Rugby ground not far from Lidl. This is a mecca for bargain hunters. People come with their cars or vans stocked with goods for sale. Some are professional dealers, others just keen to clear a basement or garage. You can find almost anything here – from household appliances, clothes and books to antiques, gardening equipment and bedding.

CHARITY SHOPS

Most towns in west Cornwall have several: Hayle has only one in Copperhouse – for St Julia's Hospice. But it is well worth a visit, one of the best around.

Like others, it stocks clothes, some books and bric a brac which are sold to raise money for charity.

INTERNET ACCESS

Try the library on the road about halfway between the viaduct and Lidl. Open Monday-Friday 9am-6pm (closed Thursday), Saturday 9.30am-12.30pm. Call 01872 322 005 to book a slot. First half hour is free then the cost is £3 an hour for non library members.

OUT OF TOWN SHOPS

A new out of town shopping centre has just opened near Lidl. It looks set to draw trade away from the centre of the town but offers a new variety of retail experience. Big chains already open there include the clothing store Next and Boots, the chemist. The food and clothing chain Marks & Spencers is due to open soon.

A USEFUL RANGE OF SHOPS...

can be found at Foundry Square, not far from the viaduct: SPAR, small supermarket open 7 days a week until 10.00 pm Forbuoys, newsagent and Post Office, near the viaduct. Monday-Friday 9am-5.30pm, Saturday 9am-12.30pm. Blewetts of Hayle, a very good selection of toys for children of all ages. Monday-Saturday 9am-5.30pm Hayle Cycles, bike hire, sales and repairs. Monday-Saturday 9am-5.30pm. Bigglestone's Ironmonger's, everything from nuts and bolts, to kitchen ware and gardening materials. Monday-Saturday 9am-5.30pm.

HAYLE'S CLAIMS TO FAME

Richard Trevithick, a pioneering engineer, born in 1771, who developed the Railway locomotive which first carried passengers in 1804, and steam-driven road vehicles.

Rick Rescorla, Security Chief at the World Trade Centre for Morgan Stanley financial services. He anticipated terrorist attacks on the towers and implemented evacuation procedures that are credited with saving many lives but died on September 11, 2001. Today there are many initiatives to remember him in Hayle from sport to heritage.

Let's Talk

Krótki Informator o Hayle

Najsłynniejszy aspekt Hayle to trzy mile pięknych plaż ciągnące się od zatoki aż po żekę. Jednak kiedyś, Hayle było ważnym portem w czasie Brytyjskiej rewolucji gospodarczej w 19 wieku. Produkty tutejszych inżynierów były eksportowane na cały świat.

Jak inne miasta w Kornwalii, niestety cierpiało w drugiej połowie 20 wieku z powodu braku inwestycji i wysokiego bezrobocia. Dziś Hayle znowu powraca do życia, po wykupieniu portu Hayle przez bogatego dewelopera, planującego wybudowanie nowych domów i stworzenie nowych miejsc pracy.

JEDZENIE, SKEPY I SERWISY

Hayle to dość długie miasto, z dwoma centrum, Foundry, blisko wiaduktu pociągów, i Copperhouse, niecałą milę dalej wzdłuż żeki.

JEDZENIE

Pasties to tradycyjna lokalna potrawa, podobna do dużego pieroga z mięsem, ziemniakami, cebulą i czasami warzywami - są same w sobie bardzo obfite. Najsmaczniejsze są te ze stekami w środku - albo z mięsem mielonym, lub także z kurczakiem, serem i innymi nadzieniami. W Hayle jest wiele sklepów sprzedających pasties, z których Philips nad zatoką jest największy.

BANKI

Barclays i Lloyds blisko wiaduktu. Godziny otwarcia; Pon-Pt 09.30-16.30.

SUPERMARKETY

Dwa największe są w Copperhouse, jakies 20 minut spacerem od wiaduktu. Lidl, Pon-Pt 08.00-20.00, Co-Op Pon-Sob 08.00-10.00 i niedziela 10.00-16.00.

INNE ZAOPATRZENIE

Różne okazje można zakupić w Copperhouse - the Posh Pound shop i R&J Stores, obok stacji paliw Jet. Można tu znaleźć wszystko co potrzebne do domu - pościelenie, talerze, zabawki, papeterie i narzędzia ogrodnicze, plus produkty sezonowe. Godziny otwarcia; 09.30-17.00.

Car boot sale wydarza się co niedzielę na stadionie Hayle Rugby, niedaleko od Lidla. Tu można nabyć wspaniale tanie rzeczy - lokalni ludzie ładują rzeczy już im nie potrzebne do samochodów i sprzedają je prosto z bagażników za śmieszne ceny. Niektórzy to zawodowi dilerzy rupieci, ale wielu po prostu pozbywa się użytecznych obiektów. Można tu kupić prawie wszystko - n.p. AGD, ubrania, książki, antyki, pościelenie i narzędzia.

SKLEPY CHARITY

Większość miast w Kornwalii ma parę takich sklepów; Hayle ma tylko jeden w Copperhouse, wspomagający St Julia's Hospicjum. Warto tam wpaść, bo ma szeroki wybór tanich rzeczy; ubrań, książek i artykułów domowych, wszystkie sprzedawane aby zdobyć fundusze na akcje charytatywne.

INTERNET

Dostępny w bibliotece, pomiędzy Lidlem i wiaduktem. Godziny otwarcia; Pon-Pt 09.00-18.00 (zamknięta w czwartki), soboty 09.30-12.30. Zadzwoń pod 01872 322005 aby zamówić miejsce. Pierwsze pół godziny jest za darmo, potem £3 za godzinę dla osób bez karty członka.

SKLEPY POZA MIASTEM

Nowe centrum handlowe zostało otwarte niedaleko Lidla. Odciągnie klientów od sklepów w centrum, ale lokalni ludzie cieszą się z nowego wyboru. Bardziej znane filie to sklep z odzieżą Next i apteka Boots. Marks & Spencer niedługo otworzy sklep z odzieżą i jedzeniem.

RÓŻNE SKLEPY...

znajdują się na Foundry Square, niedaleko wiaduktu.

SPAR, mały supermarket otwarty 7 dni w tygodniu, do 22.00.

Forbuoys, kiosk i poczta, blisko wiaduktu.

Pon-Pt 09.00-17.30, Sob 09.00-12.30.

Blewetts of Hayle, dobry sklep z zabawkami, Pon-Sob 09.00-17.30.

Hayle Cycles, wypożyczenie rowerów, sprzedaż i serwis, Pon-Sob 09.00-17.30.

Bigglestone's Ironmonger's, wszelkie narzędzia i inne sprzęty domowo-ogrodnicze, Pon-Sob 09.00-17.30.

Z CZEGO SIYNIIE HAYLE

Richard Trevithick, pionier inżynierii, urodzony w 1771, zaprojektował kolej parową otwartą w 1804, i samochody parowe.

Rick Rescorla, Szef Bezpieczeństwa dla firmy Morgan Stanley w World Trade Centre. Przewidział ataki na te budynki i zaprojektował systemy ewakuacji które uratowały wiele żyć w 11/09/2001. Sam niestety zginął tego dnia. Dzisiaj w Hayle jego imię wspiera wiele inicjatyw, od sportu po kulturę i historię.

Let's Talk

Žvilgsnis
į Hayle

Dabar Hayle garsėja trimis nuostabiomis myliomis gelsvo smėlio, kuris driekiasi aplink įlanką nuo upės deltos. Kadise tai buvo uostas pačioje Britanijos industrinės revoliucijos širdyje. Inžineriniai gaminiai iš Hayle buvo eksportuojami po visą pasaulį.

Kaip ir kiti miestai vakarų Cornwall'e, Hayle XX a. gale kentėjo nuo bedarbytės ir investicijų stokos. Tačiau laikai keičiasi, didelis nekilnojamojo turto plėtotojas nupirko Hayle uostą ir planuoja investuoti milijonus į naujų namų statybą bei naujų darbo vietų kūrimą.

MAISTAS, PARDUOTUVĖS, PATARNAVIMAI

Hayle atrodo ištęsus miestas su dviem pagrindiniais centrais: Foundry yra šalia geležinkelio viaduko, o Copperhouse yra beveik už mylios, šalia upės deltos.

Tradicinis Cornwall'o patiekalas yra pyragėliai su mėsa, bulvėmis, svogūnu ir ridikiu. Jie labai sotūs. Geriausi pyragėliai yra su jautiena ar malta mėsa, nors galima nusipirkti ir su vištiena, sūriu bei kitokių rūšių. Hayle parduotuvių, prekiaujančių garsiaisiais pyragėliais yra labai daug, kurių pati didžiausia PHILIPS yra įsikurusi pačiame uoste.

BANKAI

Barclays ir Lloyds yra visai šalia viaduko, dirba pirmadieniais–penktadieniais nuo 9:30 iki 16:30.

PARDUOTUVĖS

Copperhouse yra dvi didelės parduotuvės, apie 20 min. kelio pėsti nuo geležinkelio viaduko: LIDL (pimad.–penktad. nuo 8:00 iki 20:00), ir COOP (pimad.–šeštad. nuo 8:00 iki 22:00, sekmad. nuo 10:00 iki 16:00).

ĮVAIRI PASIŪLA

Copperhouse yra dvi parduotuvės, kuriose galima nusipirkti pigių prekių: prabangi POUND (svaro) parduotuvė ir R&J krautuvės, šalia Jet Filling benzino kolonėlės. Šia galite atrasti įvairiausių nebrangių namų apyvokos daiktų: patalynės, indų, žaislų, kanceliariinių, sodo, sezoninių prekių (pimad.–šeštad. nuo 9:30 iki 17:00).

Kiekvieną sekmadienio rytą regbio stadione, netoli nuo Lidl, vyksta BAGAŽINĖS TURGUS. Tai yra tikra mažų kainų medžiotojų meka. Žmonės čia atvyksta su savo automobiliais, prikimštais įvairiausių daiktų pardavimui. Vieni yra tikri profesionalai, o kiti tikrai nori atsikratyti nereikalingais daiktais iš savo rūšių ir garažų. Čia galite visko atrasti: ir namų apyvokos prekių, ir drabužių, ir knygų ir antikvarinių daiktų, ir sodo įrankių, ir patalynės.

LABDAROS PARDUOTUVĖS

Daugumoje miestelių labdaros parduotuvių yra keletas, tačiau Hayle yra tikrai viena Tai St Julia Prieglauda, kurią tikrai verta aplankyti kaip vieną geriausių. Kaip ir kitose tokio tipo parduotuvėse, čia atrasite drabužių, knygų, visokių smulkmenų, parduodamų tam, kad surinkti pinigų labdarai.

PRIĖJIMAS PRIE INTERNETO

Pusiaukelėje tarp viaduko ir Lidl'o, prie pat žiedo, yra biblioteka, kuri dirba pirmad.–penktad. nuo 9:00 iki 16:00, šeštad. nuo 9:30 iki 12:30, antrad.–poilsio diena. Telefonu 01872 322 005 galite užsisakyti vietą prie kompiuterio. Pirmasis pusvalandis yra nemokamas, o vėliau ne bibliotekos nariai privalo mokėti po £3 per valandą.

UŽMIESČIO PARDUOTUVĖS

Naujasis užmiesčio prekybos centras buvo atidarytas netoli LIDL. Panašu, kad norima prekybą iškelti iš miesto centro, nors vietiniai yra labai patenkinti naujomis galimybėmis. Čia yra ir NEXT, BOOTS, vaistinė, greitai atvers duris ir maisto bei drabužių prekybos centras MARKS and SPENCER.

ĮVAIRIOS PARDUOTUVĖS...

Foundry skvere, netoli nuo viaduko, yra SPAR parduotuvė, kuri kiekvieną savaitės dieną dirba nuo 7:00 iki 22:00.

FORBUOYS, paštas ir spaudos parduotuvė, yra šalia viaduko. Dirba pimad.–penktad. nuo 9:00 iki 17:30, šaštad. nuo 9:00 iki 12:30.

Parduotuvėje BLEWETTS OF HAYLE yra didelis žaislų pasirinkimas visokio amžiaus vaikams. Parduotuvė dirba pirmad.–šeštad. nuo 9:00 iki 17:30.

HAYLE CYCLES yra ta vieta, kur galite išsinuomoti, nusipirkti ar susitaisyti dviratį. Parduotuvė dirba pirmad.–šeštad. nuo 9:00 iki 17:30.

BIGGLESTONE'S IRONMONGER'S atrasite viską – nuo mažiausių varžtelių iki virtuvės reikmenų bei sodo prekių. Parduotuvė dirba pirmad.–šeštad. nuo 9:00 iki 17:30.

HAYLE'S ĮŽYMYBĖS

RIČARD'as TREVITHICK'as, garsus inžinierius, gimė 1771. Jis pirmasis sukūrė garo garo variklį bei pirmąjį geležinkelio lokomotyvą, kuris 1804 m. pirmą kartą pervežė keleivius.

RICK RESCORIA dirbo Pasauliniame prekybos centre, buvo Morgano Stanley finansinių paslaugų kompanijos apsaugos vadas. Jis tikėjosi teroristų išpuolių bokštuose ir sukūrė evakuacijos planą, kuris 2001 m. rugsėjo mėn. 11 d. išgelbėjo gyvybes daugeliui žmonių. Šio žmogaus atminimui pagerbti organizuojama daug sportinių ir kitokių renginių.

Let's Talk

A quick guide to Helston

Helston is the second oldest town in Cornwall and the gateway to the Lizard Peninsular (the UK's most southerly point). It's home to 10,000 people.

Like other towns in the area, it was once an important centre for tin and copper mining until the market collapsed in the mid 19th century. The name of its main street – CoinageHall Street which runs down the hill towards the bowling green – reflects this. This is where tin brought in from surrounding mines was smelted and stamped with the signs of mine owners before being traded.

CoinageHall Street is one of two main shopping streets in Helston. The other is Meneage Street, which runs off to the right by the traffic lights at the top of CoinageHall Street.

SHOPS AND SERVICES

SUPERMARKETS

Tesco's is on the outskirts of the town; Somerfield is nearer the centre, near the library and close to Meneage Street. In the centre, too, but smaller, is SPAR on Meneage Street.

FOOD

Meneage Street has a selection of bakers selling pasties and cakes, and Oliver's, a butcher and delicatessen selling cheeses, pates and fine wines. At 3, The Parade, not far from Somerfield is a health food shop called Natural Store, open Monday-Saturday, 9am-5.30pm.

CHEMISTS

The main chemists are on Meneage Street. Opening hours: Boots, Monday-Friday 9am-5.30pm; Superdrug, Monday-Saturday, 8.30am-5.30pm; Steven Hall, Monday-Friday 8.45am-5.30pm, Saturday, 8.45am-1pm.

POST OFFICE

28-30 Coinagehall Street
Opening times: Monday-Friday, 9am -5.30pm, Saturday 9am-12.30pm.

WOOLWORTHS

On Coinagehall Street: for sweets, CDs, basic stationery and children's toys. Monday-Saturday, 9am-6pm, Sunday 10am-4pm.

CHARITY SHOPS

Like other Cornish towns, Helston has a wide selection of charity shops where second hand goods, clothes and bric a brac are sold to raise money for good causes. You can find a selection on both streets, including Oxfam on Meneage Street and MacMillan Nurses on CoinageHall Street. These will be open during the week, but not on Sundays.

INTERNET ACCESS

At the library which is just behind Somerfield, close to Meneage Street. Open Monday-Friday, 9.30am-6pm, closed Wednesdays. Saturdays 9.30am-12.30pm. The first half hour is free; then the cost is £3 per hour. Call 01872 322 005 to book a slot.

HELSTON'S CLAIMS TO FAME

Helston is famous for Flora Day on or near 8 May every year, an ancient festival celebrating spring. Couples, led by the Brass Band, dance through the town, the streets are thronged by thousands of visitors.

Royal Naval Air Station Culdrose (HMS Seahawk) which is Europe's largest and opened soon after the Second World War. Its main role is to support the Anti-Submarine Warfare and Airborne Early Warning helicopter squadrons. It also provides 365 days-a-year military and civilian search and rescue for the whole South West of England. You will often see the helicopters and jets flying regularly from the base – Westland Sea Kings and Merlins and BAEJetstreams.

Bob Fitzsimmons, the world's first middleweight, light heavyweight and heavyweight boxing champion, was born here in 1863.

Let's Talk

Krótki Informator o Helston

Helston to drugie najstarsze miasto w Kornwalii i brama do Lizard Peninsular (najbardziej oddalony punkt Wielkiej Brytanii). Mieszka tu 10,000 osób.

Tak jak inne miasta w okolicy, było kiedyś ważnym centrum wykopu blachy i miedzi, dopóki rynek nie upadł w 19 wieku. Nazwa głównej ulicy – Coinage Hall Street, która biegnie wzdłuż wzgórza aż po trawniki do bowls – okazuje to. To tutaj blacha wydobyta z okolicznych kopalni była stapiana i oznaczana przez właścicieli kopalni przed sprzedażą.

Coinage Hall Street to jedna z dwóch głównych ulic ze sklepami w Helston. Druga to Meneage Street, która biegnie na prawo za światłami od Coinage Hall Street.

SKLEPY I SERWISY

SUPERMARKETY

Tesco jest na peryferiach miasta; Somerfield jest bliżej centrum, niedaleko biblioteki i blisko Meneage Street. W centrum jest także mniejszy SPAR na Meneage Street.

JEDZENIE

Meneage Street oferuje wiele piekarni z pasties i ciastkami, i Oliver's, żeźnik i delikates sprzedający sery, pasztety i wysokiej jakości wina. Na 3 The Parade, niedaleko Somerfield, jest sklep z zdrowym jedzeniem Natural Store, otwarty Pon-Sob, 09.00-17.30.

APTEKI

Główne apteki są na Meneage Street. Godziny otwarcia: Boots, Pon-Pt, 09.00-17.30; Superdrug Pon-Sob, 08.30-17.30; Steven Hall, Pon-Pt 08.45-17.30, Sob 08.45-13.00.

POCZTA

28-30 Coinage Hall Street
Godziny otwarcia: Pon-Pt 09.00-17.30, Sob 09.00-12.30.

WOOLWORTHS

Na Coinage Hall Street: słodycze, płyty kompaktowe, papeteria i zabawki. Pon-Sob, 09.00-18.00, Niedziele 10.00-16.00.

SKLEPY CHARYTATYWNE

Tak jak w innych miastach Kornwalii, Helston ma wiele sklepów działających dla fundacji charytatywnych, gdzie można zakupić używane rzeczy i ubrania aby wspomagać finansowo ważne cele. Obydwie główne ulice mają takie sklepy jak Oxfam i MacMillan Nurses. Są otwarte w tygodniu, ale nie w niedziele.

DOSTĘP DO INTERNETU

W bibliotece zaraz za Somerfield, blisko Meneage Street. Otwarta Pon-Pt 09.30-18.00, zamknięta w środy, soboty otwarta 09.30-12.30. Pierwsze pół godziny jest gratis, potem £3 za każdą godzinę. Zadzwoń pod 01872 322005 aby zarezerwować komputer.

Z CZEGO SIŃNIE HELSTON

Helston słynie z dnia Flora Day około 8 Maja, stary festiwal wiosny. Pary, prowadzone przez orkiestrę dętą, tańczą ulicami miasta, wypelnionymi tysiącami turystów.

Royal Naval Air Station Culdrose (HMS Seahawk) jest największą bazą lotnictwa morskiego w Europie, otwartą tuż po Drugiej Wojnie Światowej. Jej główną rolą jest spieranie wojsk anty-łodzi podwodnych i helikopterów. Także oferuje całoroczny ratunek morski na całą południowo-zachodnią Anglię. Gdzie byś nie pracował, zauważysz często latające samoloty i helikoptery – Westland Sea Kingi, Merliny i BAE Jetstreamy.

Bob Fitzsimmons, pierwszy na świecie mistrz w boksie średniej i lekko-ciężkiej wagi, urodził się tu w 1863.

Let's Talk Žvilgsnis | Helston

Helston'as yra antrasis seniausias miestas Cornwall'e, pastatytas kaip tik ten, kur prasideda Lizard'o iškyšulys, o pastarajame yra garsusis pats piečiausias taškas JK. Helstone yra apie 10 000 gyventojų.

Kaip ir kiti miestai, Helstonas iki XIX a. vidurio, kai žlugo rinka, buvo svarbus alavo ir vario kasybos centras. Pagrindinė Coinage Hall gatvė nuo kalvos leidžiasi žemyn per visą miestelį. Ji primena preitį, kai alavas buvo čia suvežamas iš aplinkinių kasyklų, išgaunamas iš rudos, o prieš parduodant antspauduojamas kasyklos savininko ženklu. Coinage Hall ir Neneage yra dvi pagrindinės gatvės, kuriose įsikūrusios Helston'o parduotuvės.

PARDUOTUVĖS, PATARNAVIMAI

SUPERMARKETAI

TESCO yra miesto pakraštyje, o SOMERFIELD – arčiau centro, šalia bibliotekos ir Meneage gatvės. Centre yra ir maža SPAR parduotuvė.

MAISTAS

Meneage gatvėje yra kelios kepyklėlės, parduodančios pyragėlius, čia yra ir OLIVER'io mėsinė, ir delikatesų parduotuvė, prekiaujanti sūriais, paštetais bei puikiais vynais. Netoli Somerfield yra sveiko ir natūralaus maisto parduotuvė NATURAL STORE, kuri dirba pirmad.–šeštad. nuo 9:00 iki 17:30.

VAISTINĖS

Pagrindinė vaistinė yra Meneage gatvėje. BOOTS dirba pirmad.–penktad. nuo 9:00 iki 17:30, SUPERDRUG - pirmad.–šeštad. nuo 8:30 iki 17:30, STEVEN HALL – pirmad.–penktad. nuo 8:45 iki 17:30, šeštad. – nuo 8:45 iki 13:00.

PAŠTAS

Paštas yra Coinagehall gatvėje. Darbo laikas: pirmad.–penktad. nuo 9:00 iki 17:30, šeštad. – nuo 9:00 iki 12:30.

WOOLWORTH

WOOLWORTH atrasite Coinagehall gatvėje. Čia patogų pirkti saldumynus, kompaktinius diskus, kanceliarines prekes, žaislus; pirmad.–šeštad. nuo 9:00 iki 18:00, sekmad. – nuo 10:00 iki 14:00.

LABDAROS PARDUOTUVĖS

Taip kaip ir kituose Cornwall'o miestuose, Helston'e yra daug labdaros parduotuvių, kur parduodami naudoti daiktai, drabužiai, batai ir kiti mažmožiai. Surinkti pinigai aukojami. Abejose pagrindinėse gatvėse yra tokių parduotuvių, įskaitant OXFAM Meneage gatvėje ir MACMILLAN NURSES CoinageHall gatvėje. Jos dirba visą savaitę, išskyrus sekmadienius.

PRIĖJIMAS PRIE INTERNETO

Bene paprasčiausia prieiti prie interneto yra bibliotekoje, kuri yra už Somerfield'o, netoli Meneage gatvės. Biblioteka dirba pirmad.–penktad. nuo 9:30 iki 18:00, sekmad. – nuo 9:30 iki 12:30, išieginė diena – tečiadienis. Pirmasis pusvalandis yra nemokamas, o vėliau ne bibliotekos nariai privalo mokėti po £3 per valandą.

HELSTON'o ĮŽYMYBĖS

Helston'as garsėja savo FLOROS DIENA, kuri paprastai būna apie gegužės 8-ąją. Tai yra senovinė pavasario šventė. Pučiamųjų orkestrui grojant, poros sukasi šokio ritme miesto gatvėmis, kur renginį stebi tūkstantinės žiūrovų minios.

KARALIŠKOJO ORO LAIVYNO BAZĖ CULDROSE

Karališkojo oro laivyno bazė čia yra viena didžiausių Europoje ir buvo atidaryta iškart po Antrojo pasaulinio karo. Pagrindinė Karališkojo oro laivyno užduotis yra padėti malūnsparnių eskadronams pastebėti ir laiku perspėti apie gresiantį pavojų iš vandens ir iš oro. Laivynas 365 dienas per metus atlieka karines ir civilines gelbėjimo paieškas visoje pietvakarių Anglijoje. Cornwall'e jūs dažnai galite pamatyti danguje skrendančius ne tik malūnsparnius, bet ir naikintuvus.

BOB'as FITZSIMMONS'as yra pirmasis pasaulio bokso čempionas, kuris gimė čia 1863 m.

Let's Talk

A quick guide to Poland

Poland is usually thought of as an Eastern European country. In fact, it is slap-bang in the centre of the continent (Moscow is the most easterly of all European capitals).

Historically, it has always been the buffer between Europe and enemies further to the East – the Turks, the Mongols, the Russian tribes. Only last century, Poland found itself crushed between two of history's most evil dictatorships, Hitler's Germany and Stalin's Soviet Union. Attacked from both East and West, Poland had no chance to win either against Fascism or Communism and spent the latter half of the 20th century under Soviet oppression.

It was the joint struggles of people like Pope John Paul II (born in ancient Krakow) and Lech Walesa, the leader of Solidarity trade union, that helped free much of Europe from Soviet control and the rest of the world from the threat of Communist expansion.

Poles to this day remain a proud and deeply religious people, hard-working and hopeful that their membership of a newly expanded European Union will finally provide their homeland with much needed security and stability.

OTHER NOTABLE POLES;

Frederick Chopin – classical composer
Czeslaw Milosz – Nobel prize winning poet
Roman Polanski – Oscar winning film director

POLISH FOOD

Polish Food is diverse and delicious, ranging from kielbasa, which is a type of sausage, golabki (hunter's stew) and stuffed eggs to dumpling soup and mushrooms in sour cream. Another tasty meal is sweet pierogi. There are also many desserts like poppy seed cake, crullers, royal mazurek, a dish much like a cherry pie.

Poland also has seasonal dishes like Christmas Borsch with Pierogi, which is served not only at Christmas but at Easter, too.

Krótki Informator o Polsce

Polska jest często uwarzana za kraj Wschodniej Europy. Jest jednak dokładnie w środku naszego kontynentu (Moskwa to najbardziej oddalona na Wschód stolica w Europie).

Historia dała Polsce geograficznie trudną rolę, będącą barierą pomiędzy Europą i jej wrogami ze Wschodu – Turkami, Mongołami, plemionami Rosji. Nie tak dawno w ostatnim wieku, Polska znalazła się w pułapce pomiędzy dwoma najstraszniejszymi mocarstwami w historii świata – Niemcami pod władzą Hitlera, i Związkiem Radzieckim pod władzą Stalina. Atakowana z obu stron, nie miała szansy by wygrać wojnę z Faszyzmem i Komunizmem, i spędziła drugą połowę 20 wieku pod opresją Sowiecką.

Tylko wysiłek postaci takich jak Papież Jan Paweł II (syn byłej stolicy, Krakowa) i Lech Wałęsa, lider związków zawodowych Solidarność, doprowadził do uwolnienia reszty Europy od grozy Radzieckiej inwazji.

Polacy do dzisiaj są dumnym i głęboko wierzącym narodem, ciężko pracującym z nadzieją ze członkostwo nowo rozszerzonej Unii Europejskiej z czasem przyniesie ich ojczyźnie nowe poczucie bezpieczeństwa i spokoju.

INNI SIŹNNI POLACY

Frederyk Szopen – kompozytor i muzyk
Czesław Miłosz – poeta, laureat Nagrody Nobla
Roman Polański – reżyser, laureat Nagrody Oscara

POLSKIE JEDZENIE

Polskie jedzenie jest różnorodne i pyszne, od kielbasy, goląbków, bigosu, jajek faszerowanych, jak i zup z kołdunami lub z dzikich grzybów. Innym wyśmienitym daniem są pierogi na słodko, plus wiele deserów, na przykład makowiec, pączki i królewski mazurek.

Polska ma także wiele dań świątecznych, jak barszcz z pierogami, podawany nie tylko w Święta Bożego Narodzenia, ale także na Wielkanoc.

Žvilgsnis į Lenkiją

Lenkija yra Rytų Europos dalis. Iš tiesų tai dalis Lenkijos priklauso Centrinei Europai (Maskva yra viena labiausiai nutolusių į rytus Europos sostinių).

Istoriškai Lenkija visada buvo "slenkstis" tarp Europos ir priešiškų valstybių, tokių kaip Turkija, Mongolija, Rusija. Praeitame šimtmečiuje Lenkija atsидūrė, o vėliau buvo nuniokota dviejų baisiausių diktatoriškų valstybių – Hitlerio Vokietijos ir Stalino Tarybų Sąjungos. Puolama tiek iš Rytų, tiek ir iš vakarų, Lenkija neturėjo jokios galimybės nugalėti nei fašizmo, nei komunizmo. Tad antrąją XX-ojo amžiaus pusę Lenkija kentėjo Tarybinę priespaudą.

Kartu kankinosi visi, o su visais ir Popiežius Jonas Paulius II, kuris gimė senojoje Krokuvoje, ir Lechas Valensa, "Solidarumo" lyderis, kuris prisidėjo prie Europos išlaisvinimo nuo Tarybinės kontrolės ir leido pasauliui atsikvėpti nuo gąsdinančios komunizmo plėtos.

Ir šiandien lenkai yra išdidūs ir labai religingi žmonės, nebijantys darbo ir pilni tikėjimo, kad jų narystė Europos Sąjungoje suteiks gimtinei saugumo ir taip reikalingo stabilumo.

ŽYMŪS LENKAI

Frederikas Šopenas – klasikinis kompozitorius
Česlovas Milošas – poetas, Nobelio premijos laureatas

Romanas Polanskis – režisierius, Oskaro premijos laureatas

LENKIŠKA VIRTUVĖ

Lenkiškas maistas yra įvairus ir skanus. Tai ir "kielbasa" (dešros rūšis), ir "golabki" (medžiotojo troškiny), ir įdaryti kiaušiniai, ir koldūnų sriuba, ir grybai su girtine. Labai skanūs ir lenkiški koldūnai.

Lenkai moka gaminti ir desertus: aguonų pyragą, sausainius, apkepus. Yra ir sezoninių patiekalų, tai Kalėdiniai barščiai su koldūnais, kurie valgomi ne tik per Kalėdas, bet ir per Velykas.

Let's Talk

A quick guide to Lithuania

Lithuania lies in Eastern Europe on the Baltic Sea. In medieval times Lithuania was the largest country in Europe, its southern borders reaching as far as the Black Sea. But its far-reaching power was eventually destroyed by wars with invaders from Russia, Mongolia and Germany, and also by conflicts and intrigues with Poland.

In 1918, after the First World War, Lithuania announced its independence which lasted until 1939 when the Russians and Germans signed a pact giving control of the country to the Russians. When the Germans eventually broke the pact and invaded Lithuania, the country's Jewish community was virtually exterminated. At the end of the Second World War, Russia annexed Lithuania which became a part of the Soviet Union.

Lithuania finally restored its political independence in 1991. Since then, along with other Baltic States like Latvia and Estonia, it has worked hard to establish a stable economy. In 2004 all the Baltic states became members of the European Union; this gave the people hope of major change and opportunities for the future. But the annexation of Lithuania by Russia left an indelible mark on the country's economy: improvement and recovery is slow.

This is one reason why many Lithuanians migrate within the European Union in search of a better standard of life and improved opportunities.

HALL OF FAME

Charles Bronson – USA actor
(originally Denis Bucinskis)

M.K.Ciurlionis – composer and painter
Virgilijus Alekna – discus thrower, Europe and World champion, twice Olympic champion

LITHUANIAN CUISINE

Lithuanian cuisine features dumplings stuffed with a variety of minced meat, potatoes, berries and wild mushrooms. Potatoes are served in a variety of ways (Zepplins, the most famous Lithuanian meal, are potatoes stuffed with mincemeat, curd and mushrooms).

Krótki Informator o Litwie

Litwa jest położona we wschodniej Europie nad Możem Bałtyckim. W czasach średniowiecza, Litwa była największym krajem w Europie, jej południowe granice sięgające aż po Może Czarne. Jej mocarstwo zostało jednak zakończone przez wojny z wrogami z Rosji, Mongolii, Niemiec i konfliktami i intrygami z Polską.

W 1918, po Drugiej Wojnie Światowej, Litwa odzyskała niepodległość, która trwała 22 lata aż do 1939 kiedy Rosjanie i Niemcy podpisali pakt dający kontrolę nad Litwą Rosji. Kiedy Niemcy złamali pakt i dokonali inwazji na Litwę, zniszczyli jej społeczność Żydowską. Po zakończeniu Drugiej Wojny Światowej, Rosja przejęła Litwę która stała się częścią Związku Rosyjskiego.

Litwa ponownie odzyskała swoją niepodległość w 1991. Od tego czasu, tak jak inne stany Bałtyckie Łotwa i Estonia, pracuje ciężko nad stworzeniem stałej gospodarki. W 2004, wszystkie stany Bałtyckie przyłączyły się do Unii Europejskiej; dało to narodowi nadzieję na prawdziwe zmiany i szansę aby stworzyć lepszą przyszłość. Mimo tego, okupacja Sowiecka zostawiła po sobie ślady: nawet dziś, postępy i odbudowa porusza się powoli.

Z tego powodu, wielu obywateli Litwy emigrują do innych krajów Unii Europejskiej, w poszukiwaniu lepszej jakości życia i nowych szans.

SIYNNI LITWINI

Charles Bronson – aktor z USA
(urodzony Denis Bucinskis)

M.K. Ciurlionis – kompozytor i malarz
Virgilijus Alekna – dyskobol, mistrz Europy i Świata, podwójnie mistrz Olimpiady

KUCHNIA LITEWSKA

Kuchnia Litweska słynie z pierogów nadzianych mięsem, ziemniakami, jagodami i dzikimi grzybami. Ziemniaki są podawane w różne sposoby (Zeppliny, najsłynniejsze danie Litwy, to ziemniaki nadziane mięsem, serem i grzybami).

Žvilgsnis į Lietuvą

Lietuva yra maža Rytų Europos valstybė (3 mil. gyventojų, 82% lietuvių), prisiglaudusi prie Baltijos jūros. Viduramžiais Lietuva buvo didžiausia Europos valstybė, jos pietinė siena siekė Juodąją jūrą. Tačiau vėliau daugybė karų su rusais, mongolais-totoriais, kryžiuočių ir kalavijuočių ordinais, nesutarimai ir intrigos su artimiausiais kaimynais lenkais sunaikino valstybę ir jos galią. Todėl šiandien Lietuva yra viena mažiausių šalių Europoje.

Po Pirmojo pasaulinio karo, 1918 m. Lietuva paskelbė nepriklausomybę, kuri tęsėsi 22 metus, t.y. iki 1939 m., kai Molotovo ir Ribentropo paktu Lietuva atiteko Rusijai. Vokiečiams okupavus šalį, žydų bendruomenė buvo sunaikinta. Po Antrojo pasaulinio karo Rusija aneksavo Lietuvą, kuri tapo Tarybų (Sovietų) Sąjungos dalimi.

Rusijoje prasidėjusi Perestroika sudarė naujas sąlygas, ir 1991 m. Lietuva atkūrė nepriklausomą valstybę, taip sugriaudama Tarybų (Sovietų) Sąjungą.

Lietuva, taip pat kaip ir Latvija bei Estija, yra viena Baltijos valstybių, kurios deda daugybę pastangų atstatyti savo ekonomiką. 2004 m. visos Baltijos valstybės buvo priimtos į Europos Sąjungą, atsivėrė naujos galimybės, buvo tikimasi didelių pasiekimų. Rusijos aneksija paliko neišdildomą pėdsaką Lietuvos ekonomikai, kuri buvo taip nustekenta, kad dar ir šiandien valstybė niekaip negali atsigauti. Todėl ir važiuoja lietuviai į svetimus kraštus, ieškodami geresnių galimybių.

GARSŪS LIETUVIAI

M.K.Čiurlionis – kompozitorius ir dailininkas;
Charles Bronson – JAV aktorius (Čarlzas Denis Bučinskis, senelis buvo lietuvis);
Virgilijus Alekna – disko metikas, Europos ir pasaulio, dukart olimpinis čempionas.

LIETUVIŠKI PATIEKALAI

Bulvės, kviečiai, rugiai, kruopos, uogos, daržovės, obuoliai, kriaušės ir kt. yra auginami Lietuvoje, ir patiekalai iš jų, taip pat ir pieno bei pieno produktų, yra labai dažni ant lietuvių stalo.